

Посольство, менша

Чому відбудову ліцею імені Миколи Аркаса в Миколаєві відклали до 2025 року?

ФОТО [Ліцей Аркаса – Google Диск](#)

ТЗ ГОТОВЕ: [Миколаїв, Як у Миколаєві відновлюють історичну будівлю Першої української гімназії імені Микола Аркаса? – Google Диск](#)

Заголовок: Чому відбудову ліцею імені Миколи Аркаса в Миколаєві відклали до 2025 року?

Лого на перший слайд + для картинок на сайт

https://drive.google.com/file/d/1IMaEGag7PXzO1Out_Lb1rJ9kjh7Fd2Bv/view .

Приклад тут

1 слайд ФОТО Руїни Сенкевич 1 (ОЛЬ, ОБРІЖ ДЯДЬКУ)

Чому відбудову ліцею Аркаса в Миколаєві відклали до 2025 року?

2 слайд ФОТО Руїни Ліцею

У вересні 2022 року ліцей постраждав від російських обстрілів, а в листопаді в будівлю влучила ракета. Серйозні пошкодження отримала центральна частина приміщення

3 слайд ФОТО Портрет Шевченка

У 2023 році технічна експертиза показала, що будівля небезпечна для перебування та потребує відновлення. Проте роботи не розпочали через проблеми з договорами та дозволами

4 слайд ФОТО Руїни 2

Лише в січні 2025 року навколо будівлі встановили паркан і розпочали протиаварійні роботи, а у березні — стабілізаційні

5 слайд ФОТО Руїни 3

Стабілізаційні роботи планують завершити восени 2025 року. Наразі ведуться перемовини з урядом Данії щодо фінансування повного відновлення будівлі

Допис

У 2025 році в Миколаєві розпочали відновлення ліцею імені Миколи Аркаса. У вересні 2022 року заклад постраждав від російських обстрілів міста, а в листопаді в будівлю влучила ракета. Пам'ятка архітектури місцевого значення, зведена 1892 року за проєктом головного архітектора міста Євгена Штукенберга, простояла понад століття — і не витримала удару ракети С-300. І ось нарешті вона отримала шанс на друге життя. Про старт робіт 11 березня 2025 року повідомив міський голова Олександр Сенкевич. Відбудову фінансує Данія за підтримки ООН.

До встановлення радянської влади тут діяла жіноча гімназія. Після революції 1918 року її перетворили на школу №5. Лише з відновленням Незалежності у 1993 році навчальний заклад повернув статус гімназії, а в 1998 році отримав назву Першої української гімназії. У 2003 році гімназію назвали на честь Миколи Аркаса — відомого історика, громадського діяча і засновника місцевої "Просвіти", все життя якого було пов'язано з містом. А у 2021 році заклад отримав статус ліцею.

Понад 20 років ліцей ім. Аркаса була одним з провідних освітніх закладів міста. Поки його не зруйнувала російська ракета. Тепер освітню установу планують відновити. Коли його відновлять — досі невідомо, бо будівля зазнала критичних руйнувань, а роботи стартували тільки зараз.

Руйнування та підготовка до відновлення

У ніч на 1 листопада 2022 року російська армія завдала ракетного удару по Миколаєву, внаслідок чого значних пошкоджень зазнала будівля Миколаївського ліцею імені Миколи Аркаса по вулиці Нікольській, 34. Окупанти вдарили по місту зенітно-ракетним комплексом С-300. Ракета [влучила](#) у фасадну частину будівлі,

зруйнувавши хол, вестибюль, кабінети української та англійської мов, картинну галерею, кабінети директора та інформатики. У момент обстрілу в будівлі не було людей, що дозволило уникнути жертв серед учнів та персоналу.

Це було наймасштабніше руйнування від початку великої війни, проте не перше — заклад уже [потрапляв](#) під обстріли у вересні 2022 року.

“Перше руйнування було 4 вересня. Зі сторони вулиці Нікольської до нас прилетіла ракета, повибивало вікна. Ми своїми силами, силами Управління освіти, волонтерів, батьків зашили ці вікна і сподівалися, що другий раз нас омине таке лихо”, — [розповідала](#) журналістам “Свій дім” Любов Патлата, в.о. директорки закладу.

Будівлю, яка пережила Першу і Другу світові війни майже без великих пошкоджень, зруйнувала армія РФ:

“Були зруйновані два центральні поверхи. Вони влучили цією ракетою прямо у мармурові сходи”, — розповідає пані Любов.

Понад два роки очікування — і нарешті старт відновлення

Після атаки в листопаді 2022 року будівля довго залишалася в аварійному стані. У 2023-му там провели технічне обстеження, яке підтвердило незадовільний стан конструкцій.

У 2024 році очільник міського управління капітального будівництва Олексій Савчук зазначив у [коментарі](#) виданню “Преступности.НЕТ”, що *“відповідно до технічного звіту, який був проведений у 2023 році, стан конструкції незадовільний, тому необхідно виконувати відновлювальні роботи. Допомогатиме з цим ЮНОПС та Данія. Але спочатку треба відновити конструкції, які були пошкоджені після удару та облаштувати укриття в підвальних приміщеннях”.*

Управління капітального будівництва міської ради Миколаєва розпочало підготовку до відновлення та розробило проєкту

документацію, однак процес затягнувся через складнощі з укладанням договорів та отриманням необхідних дозволів. Про це у коментарі “МикВісті” [розповідав](#) Олексій Савчук.

Тристоронню угоду між Управлінням капітального будівництва, Офісом ООН з обслуговування проєктів (UNOPS) та підрядною компанією вдалося [підписати](#) лише на початку 2025 року. Це дало змогу розпочати підготовчі роботи.

Однак, щоб перейти безпосередньо до відновлення, необхідно було ще отримати дозвіл від Державної інспекції архітектури та містобудування.

Нарешті у січні 2025 року відновлення закладу [зрушило](#) з мертвої точки — навколо ліцею встановили будівельний паркан і розпочалися перші протиаварійні роботи.

Загалом проєкт відновлення ліцею передбачає декілька [етапів](#). У березні 2025 року на об'єкті розпочалися стабілізаційні роботи, а саме:

- капітальний ремонт даху та стін;
- відновлення фасаду (без поновлення орнаментів та декоративних елементів);
- підготовка до облаштування укриття.

Також підрядник демонтує пошкоджені конструкції, після чого будуть зведені нові. Наразі на цьому етапі мова йде саме про стабілізацію будівлі, а не повну реставрацію, яка буде пізніше. Завершити стабілізацію планують до вересня-жовтня 2025 року.

У 2024 році міська влада [оцінила](#) вартість відновлення закладу в 300 мільйонів гривень. У [бюджеті](#) міста на 2025 рік є лише загальні витрати на освіту, ліцей ім. Аркаса окремо не згадується.

Міжнародна підтримка

Одразу після влучання російської ракети в ліцей міжнародна спільнота наголосили на потребі її відбудови. Ключову ініціативу взяла на себе Данія. Саме коштом цієї скандинавської країни фінансується відновлення будівлі, а за координацію робіт відповідає Офіс ООН з обслуговування проєктів (UNOPS).

UNOPS виступає як технічний партнер, забезпечуючи контроль за якістю виконання робіт та дотриманням міжнародних стандартів. Крім того, організація [бере](#) участь у коригуванні проєктної документації, зокрема щодо облаштування укриття в підвальних приміщеннях закладу.

“Зараз тут виконуються стабілізаційні та консерваційні роботи. Першим етапом ми підсилили конструкції, аби не було обвалу. Далі ми розбираємо аварійні конструкції та відновлюємо їх. Також виконуємо відновлення фасаду цієї будівлі та копаємо підвал, робимо перекриття. І взагалі виконуємо всі роботи, щоб цю будівлю можна було використовувати безпечно в подальшому”, — говорила у березні представникам місцевої влади Віра Сарри, інженерка-будівельниця організації.

Наразі ЮНОПС веде перемовини з урядом Данії щодо фінансування повного відновлення будівлі.

Дані на БРП та ДРІМ

Аналітичні платформи [Big Recovery Portal \(BRP\)](#) та [DREAM](#) здійснюють моніторинг відновлення об'єктів в Україні. У їхніх базах є інформація й про реконструкцію Миколаївського ліцею. Зокрема, на BRP [зазначено](#), що проєкт відбудови розроблено з урахуванням висновків експертів щодо стану будівельних конструкцій. Планується створення другого входу в будівлю шляхом демонтажу існуючої одноповерхової неавтентичної прибудови та демонтаж всіх прибудов з боку внутрішнього двору. Натомість буде відтворено втрачений історичний та архітектурно-художній вигляд пам'ятки історії та архітектури Миколаєва.

Загалом, за даними BRP, проєкт має високий рівень ризику реалізації — 97 балів. Основні загрози пов'язані з обмеженим фінансуванням, тривалістю та специфікою об'єкта. Водночас на жодній з вищевказаних платформ не зазначено, скільки саме коштів потрібно для повного відновлення.

Відновлення Миколаївського ліцею імені Миколи Аркаса — це не лише про реконструкцію зруйнованої будівлі, а передусім про збереження історичної та культурної спадщини міста. Попри масштабні руйнування та бюрократичні перепони, завдяки міжнародній підтримці, зокрема Данії та ООН, нарешті вдалося розпочати відбудову.

Матеріал створено у рамках проекту за підтримки Посольства США в Україні. Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією уряду США. / This article was supported by the U.S. Embassy in Ukraine. The views of the authors do not necessarily reflect the official position of the U.S. Government.